

Z żałobnych kart historii akademickiego sportu

Pożegnaliśmy azetesiaka

26 października 2011 r. na Cmentarzu Junikowskim pożegnaliśmy azetesiaka, wielokrotnego mistrza Polski w skoku wzwyż i biegach przez płotki. Sport uprawiał tylko podczas 5-letnich studiów medycznych w latach 1947–1952. Poprzez swoje osiągnięcia dotożył cegiełkę do budowy sportowego etosu AZS Poznań i poznańskiej uczelni medycznej.

Pułkownik dr med. Jan Skałbania urodził się w 1927 r. w Poznaniu. Podczas okupacji rodzinę wysiedlono do wsi Niegardów koło Krakowa. W latach 1942–1945 mieszkał w Krakowie, ukończył tam szkołę handlową, zaliczył tajne kursy z łaciny i matematyki. Po powrocie w 1945 r. do Poznania uczęszczał wprawdzie do Gimnazjum i Liceum im. Marii Magdaleny, później do Liceum im. J. Paderewskiego, gdzie w 1947 r. uzyskał świadectwo dojrzałości. W tym samym roku rozpoczął studia medyczne na wydziale lekarskim Uniwersytetu Poznańskiego. Studia ukończył w 1952 r. już w Akademii Medycznej.

Powołany do służby wojskowej, po krótkim przeszkoleniu awansowany do stopnia porucznika, rozpoczął pracę lekarską jako młodszy asystent oddziału laryngologicznego Szpitala Wojskowego w Poznaniu.

W 1955 r. zyskał I stopień, a trzy lata później II stopień specjalizacji w zakresie laryngologii. Wiązało się to z awansami zawodowymi na starszego asystenta i kolejnymi awansami oficerskimi. W 1981 r. został pułkownikiem WP. Pracę doktorską obronił w 1965 r. i objął stanowisko ordynatora oddziału laryngologii Szpitala Wojskowego w Poznaniu. Na tym stanowisku pozostał aż do przejścia na emeryturę w 1992 r.

Autor 35 doniesień naukowych, a także filmu o chirurgicznym leczeniu nadmiernie odstających małżowin usznych prezentowanego podczas Międzynarodowego Zjazdu Otolaryngologów Dziecięcych w Poznaniu w 1987 r., członek zarządu Poznańskiego Oddziału Laryngologów Polskich. Za zaangażowanie i regularną pomoc chorym i cierpiącym dzieciom został uhonorowany tytułem Ambasador Fundacji Dr Clown w 2010 r. Jan Skałbania – sportowiec – zawodnik AZS Poznań, akademicki mistrz Polski, mistrz Polski

i reprezentant kraju w lekkiej atletyce. Przez całe studia wyczynowo uprawiał lekką atletykę jako zawodnik AZS Poznań. Przez pięć lat corocznie zdobywał tytułu mistrza Polski zarówno w rywalizacjach akademickich, jak i ogólnych.

Podczas I Akademickich Mistrzostw Polski zdobył tytuł mistrzowski w biegu na 110 m przez płotki, a w 1949 r. został mistrzem Polski w skoku wzwyż. Poprzeczkę pokonywał stylem nożycowym. Gdyby skakał powszechnie już obowiązującą techniką przerzutową, jego osiągnięcia mogłyby być lepsze nawet o 20 cm! W 1950 r. AZS Poznań został drużynowym mistrzem Polski.

Doktor Jan Skałbania był także utalentowanym szachistą. W latach 1945–1946 brał udział w turniejach szachowych. W 1946 r. w turnieju kwalifikacyjnym KH Czarni Poznań zajął I miejsce, pokonując 22 zawodników.

Po latach dr Jan Skałbania, wspominając z nostalgią te piękne chwile związane ze sportem, z dumą dodawał, że wszyscy jego koledzy, zawodnicy AZS, ukończyli studia bądź byli jeszcze studentami. Jego kolegami z bieżni i skoczni byli znakomici sportowcy, azetesiacy – Zdobysław Stawczyk, akademicki mistrz świata, późniejszy rektor AWF, prof. Jan Fibak, sprinter, dr Cyryl Adamski, skoczek wzwyż, dr Janusz Skupny, dyskobol, dr Czesław Śnieżyński i inni. Ówczesny sport wymagał od zawodników wielu wyrzeczeń. Biegało się po bieżniach żużlowych, a ich stan zazwyczaj był fatalny, zeskok do skoku wzwyż był zwyczajną piaskownicą. Lądowanie na takim zeskoku nie należało do przyjemnych, szczególnie w deszczu, i o kontuzję nie było trudno.

Nagroda za tytuły mistrzowskie były wtedy zaledwie dyplomy, nie zawsze zwycięzcy otrzymywali pamiątkowe medale! Liczne tytuły mistrzowskie cenił sobie bardzo wysoko. Wtedy był to sport typowo amatorski, bez stypendiów i profitów. Dla niego sport był radością, wezwaniem do walki ze słabościami, uczył szacunku dla rywala i pokory. W miesięczniku „Fakty AM” (nr 4, kwiecień 2002 r.) w artykule „Etos AZS o zabarwieniu medycznym” dr Jan Skałbania został wymieniony wśród tych, którzy przyczynili się do etosu AZS Poznań i AZS Akademii Medycznej – dziś Uniwersytetu Medycznego. Pułkownik dr med. Jan Skałbania zmarł 19 października 2011 r.

ANDRZEJ DECKERT